

Κωνσταντίνος Φρουζής, πρόεδρος ΣΦΕΕ

Οι Έλληνες χάνουμε χρόνια ζωής

Οι Έλληνες χάνουμε χρόνια ζωής. Ενώ στο πρόσφατο παρελθόν ήμασταν περήφανοι που κατείχαμε, μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, τη 2η θέση στην κατάταξη για το προσδόκιμο ζωής, πλέον (ήδη από το 2011) έχουμε υποχωρήσει στη 19η θέση και έπεται συνέχεια. Η υποχώρηση 17 θέσεων μέσα σε λίγα χρόνια θα έπρεπε να σημαίνει συναγερμό – και όχι μόνο εντός Ελλάδας. Την ίδια στιγμή αυξάνεται και η παιδική θνησιμότητα, με τους σχετικούς δείκτες να μας κατατάσσουν όχι ανάμεσα στα ευρωπαϊκά κράτη αλλά στον τρίτο κόσμο. Η οικονομική κρίση μεταλλάσσεται με ταχύ ρυθμό σε κρίση της δημόσιας υγείας. Εδώ και έξι χρόνια η Ελλάδα βιώνει τη χειρότερη ίσως οικονομική κρίση στην ιστορία της, με τον αντίκτυπο στην καθημερινότητα των ανθρώπων να είναι ιδιαίτερα ισχυρός. Δεν είναι μόνο οι μειώσεις εισοδήματος, οι φόροι και η ανεργία. Το χειρότερο είναι η αύξηση της νοσηρότητας, με την άνοδο κρουσμάτων ασθενειών τις οποίες όλοι πιστεύαμε ότι είχαμε θέσει υπό έλεγχο, όπως η ηπατίτιδα και ο HIV, τα καρδιαγγειακά νοσήματα, αλλά και οι ψυχικές νόσοι. Και όλα αυτά σε μια χώρα που αντιμετωπίζει επίσης έντονο δημογραφικό πρόβλημα και ο πληθυσμός της γερνάει. Ενώ λοιπόν διαπιστώνεται αυτό το έντονα αρνητικό περιβάλλον για την υγεία των Ελλήνων πολιτών, η ηγεσία αυτού του τύπου αντιμετωπίζει την υγεία μας ως μια πολύπλοκη εξίσωση – και ως ένα εύκολο πεδίο περικοπών.

Από το 2009 κι έπειτα, οπότε η ζωή των Ελλήνων άρχισε να λειτουργεί με ρυθμούς κρίσης και μνημονίου, οι δαπάνες υγείας τέθηκαν σε αρνητική τροχιά, και μάλιστα με ρυθμούς δραματικούς. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο μέσος ετήσιος ρυθμός δαπανών υγείας ανά κάτοικο γύρισε αρνητικός, στο -11,1%, την περίοδο 2009-2011. Αντίστοιχα, στην Ιρλανδία, από 7% την περίοδο 2000-2009, αντιπρόφικε στο -6,6%, στην Πορτογαλία στο -2,2% κ.ο.κ. Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι η Ελλάδα πρωτοστάτησε στον περιορισμό της δαπάνης και μέσα σε δύο χρόνια οπισθοχώρησε τόσο, ώστε να φτάσει στις αρχές της δεκαετίας του 2000. Κι αυτή η οπισθοχώρηση έγινε τόσο σιφνιδια και χωρίς πρόβλεψη και σχεδιασμό, που επέδρασε καταλυτικά στην υγεία των Ελλήνων, και μάλιστα ναρκοθέτησε και την περαιτέρω εξέλιξη. Δυστυχώς, φτάνουμε σήμερα να λέμε ότι δεν ξέρουμε τι μας περιμένει αύριο. Για να είμαστε πιο συγκεκριμένοι. Οι Έλληνες πολίτες έχουν απολέσει σε σημαντικό βαθμό το δικαίωμα της απρόσκοπτης πρόσβασης σε θεραπείες και περίθαλψη.

Πρέπει η ελληνική κυβέρνηση να πει «όχι» σε κάποιες παράλογες απαιτήσεις της τρόικας, για να διασφαλίσει ότι η Ελλάδα παραμένει ευρωπαϊκή χώρα στο πεδίο της δημόσιας υγείας και της κοινωνικής συνοχής.

Η ηγεσία αυτού του τύπου αντιμετωπίζει την υγεία μας ως μια πολύπλοκη εξίσωση – και ως ένα εύκολο πεδίο περικοπών. Δυστυχώς, φτάνουμε σήμερα να λέμε ότι δεν ξέρουμε τι μας περιμένει αύριο.

Τα φάρμακα, χωρίς να έχουν σημειώσει άνοδο τιμών, έχουν γίνει ακριβότερα για τους ασθενείς, λόγω της αύξησης της συμμετοχής, μια παρενέργεια που προάγεται από τη σταθερή μείωση της δαπάνης, ενώ και η προσέλευση στην πρωτοβάθμια περίθαλψη έχει εξελιχθεί σε γολγοθά. Η εικόνα που παρουσιάζει η χώρα και που, δυστυχώς, μεταφέρεται και εκτός συνόρων δεν ταιριάζει σε καμία περίπτωση στο κράτος που προεδρεύει της Ε.Ε. Είναι μια εικόνα την οποία κάποιος έχει ξαναδεί, καθώς ταιριάζει σε χώρες στις οποίες εφαρμόζεται κάποιο μνημόνιο.

Επιναλαμβάνουμε τις αδιαπραγμάτευτες αρχές, που προβλέπουν διασφάλιση της πρόσβασης των ασθενών σε καινοτόμες θεραπείες και γενόσημα φάρμακα, εξισορρόπηση του δημόσιου φαρμακευτικού προϋπολογισμού και των κέντρων κόστους πέραν των φαρμάκων και διασφάλιση της βιωσιμότητας του συστήματος υγείας, των φαρμακευτικών επιχειρήσεων, των επενδύσεων, της παραγωγής και της απασχόλησης. Και για να επιτευχθούν αυτά, το επιστημονικό επιτελείο που συνεργάζεται με την κυβέρνηση έχει προβεί σε συγκεκριμένες προτάσεις, που μπορούν άμεσα να είναι αποτελεσματικές. Συνοψίζοντάς τες, προτείνεται ένα πλαίσιο δράσεων το οποίο δεν είναι μια απλή θεωρητική προσέγγιση, και φυσικά δεν είναι άγνωστο στην κυβέρνηση. Ένα πλαίσιο που προβλέπει συγχωνεύσεις φορέων, την άμεση μηχανοργάνωση των δομών υγείας και σωστό έλεγχο των δαπανών μέσω των παρεχόμενων από τη σύγχρονη τεχνολογία εργαλείων.

Αφήνω τελευταίο το κύριο μήνυμα που πρέπει επιτέλους να συνειδητοποιήσει η κυβέρνηση: τη φαρμακευτική δαπάνη. Βρισκόμαστε προ των πυλών μιας καταστροφικής εξέλιξης, την οποία επιφέρει η μείωση της δημόσιας δαπάνης στα 2 δισ. ευρώ για φέτος, σε συνδυασμό με ένα νέο δελτίο τιμών το οποίο βρήκε λαθών. Οι Έλληνες ήδη αντιμετωπίζαμε σημαντική δυσκολία και υπερβάλαμε εαυτών στην προσπάθεια να εξασφαλίσουμε τη θεραπεία που είχαμε ανάγκη. Φοβάμαι ότι η τρόικα, με τις νέες ντρεκτιβες της, διακινδυνεύει ένα απανθρωπο πείραμα, σε μια δοκιμαζόμενη χώρα. Ένα πείραμα στο οποίο δεν έχει εξασφαλιστεί καμία δικλείδα, καμία παράμετρος για τις ανεξέλεγκτες παρενέργειές του. Θα επαναλάβουμε το εξής απλό και αυτονόητο: Πρέπει η ελληνική κυβέρνηση να πει «όχι» σε κάποιες παράλογες απαιτήσεις της τρόικας, για να διασφαλίσει ότι η Ελλάδα παραμένει ευρωπαϊκή χώρα στο πεδίο της δημόσιας υγείας και της κοινωνικής συνοχής.